

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов

Кафедра германської філології, перекладу та зарубіжної літератури

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Роль композиції у вираженні авторської концепції в романах

І.Мак'юена “Спокута” та “Дитя в часі”»

Здобувачки 2 курсу групи 2 МФА
Галузі знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
Освітньо-професійна програма Філологія. Германські мови та
літератури (переклад включно) (англійська)
Бойко Вікторії Сергіївни

Використання чужих ідей, результатів і текстів мають посилання на відповідне джерело	Науковий керівник Мельник Тетяна Миколаївна кандидат філологічних наук, доцент
--	--

(підпис)

(ініціали, прізвище здобувача)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____ (підпис)	_____ (ініціали, прізвище)
----------------------------------	-------------------------------

Члени комісії _____ (підпис)	_____ (ініціали, прізвище)
---------------------------------	-------------------------------

_____ (підпис)	_____ (ініціали, прізвище)
-------------------	-------------------------------

_____ (підпис)	_____ (ініціали, прізвище)
-------------------	-------------------------------

м. Вінниця – 2024 рік

ЗМІСТ

ВСТУП..... **Ошибка! Закладка не определена.**

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

..... **Ошибка! Закладка не определена.**

1.1. Сутність поняття «композиція» в сучасному літературознавстві

Ошибка! Закладка не определена.

1.2. Зміст поняття “авторська концепція” та аналіз важливості авторської концепції у формуванні художнього твору**Ошибка! Закладка не определена.**

1.3. Ієна Мак’юен. Композиційні прийоми як інструмент дослідження моральних проблем у творчості письменника**Ошибка! Закладка не определена.**

1.3.1. Психологічний реалізм у творчості І. Мак’юена.....**Ошибка! Закладка не определена.**

Висновок до першого розділу.....**Ошибка! Закладка не определена.**

РОЗДІЛ 2. КОМПОЗИЦІЙНИЙ АНАЛІЗ РОМАНУ “СПОКУТА”: СТРУКТУРА, МОТИВИ ТА ІДЕЇ ТА АВТОРСЬКА КОНЦЕПЦІЯ

..... **Ошибка! Закладка не определена.**

2.1. Структура та композиційна організація роману «Спокута»: використання флешбеків, симетрія та паралелізм у творі.....**Ошибка! Закладка не определена.**

2.2. Виявлення ключових ідей та мотивів у контексті композиції ...**Ошибка! Закладка не определена.**

2.2.1. Пошук істини у романі “Спокута”: мотиви вини і прощення**Ошибка! Закладка не определена.**

2.2.2. Важливість спокути та покарання у творі**Ошибка! Закладка не определена.**

2.2.3. Жорстокість війни та соціальна несправедливість у романі **Ошибка! Закладка не определена.**

2.2.4. Мистецтво як спосіб спокути та зцілення душі в романі «Спокута»**Ошибка! Закладка не определена.**

2.3. Вплив композиційної структури на розкриття теми вини та спокути в романі “Спокута”**Ошибка! Закладка не определена.**

Висновок до розділу 2**Ошибка! Закладка не определена.**

РОЗДІЛ 3. КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ЗАДУМ І КОМПОЗИЦІЙНА СТРУКТУРА РОМАНУ І. МАК'ЮЕНА “ДИТЯ В ЧАСІ”Ошибка!

Закладка не определена.

3.2. Роль композиції у побудові альтернативних сюжетних ліній ...**Ошибка!**

Закладка не определена.

3.3. Вплив композиції на сприйняття часових компонентів у творі **Ошибка!**

Закладка не определена.

Висновок до розділу 3**Ошибка! Закладка не определена.**

ВИСНОВКИОшибка! Закладка не определена.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 3

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Анікіна І., Мельник Т. Американська література епохи постмодернізму. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 55. Том 1. 322 с. С.125-129. DOI: 10.24919/2308-4863/55-1-20 .

2. Анікіна І, Мельник Т. Субжанри сучасної німецької та англійської прози. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). 2023. № 3 (55). С. 52-57. DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2023.3.8>

3. Бехта І.А. Авторське експериментаторство в англомовній прозі ХХ століття. Львів: ПАІС. 2013. С. 268

4. Бовсунівська Т.В., Бобрик Р.К., Виноградов О.М., Генералюк Л.С., Гребенюк Т.В. *Екфразис: Вербальні образи мистецтва*. 2013. 217 с

5. Богданова Л. О. Конспект лекцій з дисципліни «Композиція» (для практичних занять та самостійної роботи студентів 1 курсу спеціальності 191 – Архітектура та містобудування. Архітектура) / Л. О. Богданова, Г. А. Коровкіна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. С. 115.

6. Бойніцька О. Літературна історія та діалог із традицією в англійськоу історіографічному романі межі ХХ-ХХІст. *Вісник Львівського університету. Серія іноземні мови*. 2012. Вип. 20. Ч. 1. С.51–55.
7. Боросовська І.І. Гіперреалізм як засада мовної стилізації викладу у старольвівській белетристиці Юрія Винничука. *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія "Філологічні науки". Мовознавство, № 12*. 2019
8. Будій З. І. До проблеми перформативності літературного твору. *Наукові записки. Серія «Філологічна»*. 2013. Вип. 35. С.55–56.
9. Буднік А. О. Формування дискурсних умінь студентів філологічних спеціальностей засобами національно-прецедентних текстів. Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. Одеса, 2010. С. 21.
10. Вишеславський Г. Перформанс в культурі та мистецтві 1950–2010-х років. Плинність форм і змістів. *Сучасне мистецтво*. № 15. 2019.
11. Горлова О. В. Жанрові особливості авторської казки. *Східнослов'янська філологія. Літературознавство*. 2015. С. 10-17.
12. Данченко М. Інтертекстуальність в культурі рококо: пародія, пастіш та сиквел у французькій літературі XVIII століття. *Альманах "Культура і Сучасність"*, 2021. С. 75-79.
13. Домова О. Піраміда Фрейтага. Класика побудови сюжету. <https://lenadomova.wordpress.com/2022/02/16/>
14. Дроздовський Д. І. Наративні стратегії в романі «Спокута» Ієна Мак'юєна: між «уявним» та «реальним». *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили*. Випуск 181. Том 193. 2012. С.22–27.
15. Дроздовський Д. І. Реалізація фокалізаційних прийомів у романі "Спокута" І. Мак'юєна: дискурс англійського пост-постмодернізму. *Літературознавчі студії*. 2016. Вип. 50. С. 105–110.
16. Дроздовський Д. Ієн Мак'юєн: між жахом мови й літературою жахів [Електронний ресурс]. Режим доступу:

<http://litakcent.com/2013/02/06/ien-makjuen-mizh-zhahom-movy-j-literaturoju-zhahiv/>

17. Дубініна О. Екранне втілення драматичних творів: особливості художнього перекодування. *Слово і Час*. 2015. № 10. С.29–40.
18. Качак Т. Б. Основа концепції дослідження дитячої літератури як художньо-естетичного феномена. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2023. Том 34 (73) № 2 Ч. 2. С. 1-8. <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2023.2.2/01>
19. Килипко Д. Художня концепція світу у творчості Ієна Мак'юена. *Актуальні проблеми іноземної філології і лінгводидактики*. 2022. Вип. 4. С. 132–135.
20. Клековкін О. Піраміда Фрайтага. *Художня культура. Актуальні проблеми*. 2012. С. 303-322.
21. Кузьміна Л. В. Психолого-педагогічні аспекти особистісно зорієнтованого навчання професійного мовлення. *Лінгвістичні дослідження: зб. наукових праць / за заг. ред. проф. Л. А. Лисиченко*. Харків. 2005. Вип. 17. С. 126-128.
22. Кучерява О. А. Система роботи з формування дискурсивної компетенції у сфері писемної комунікації. 2010. Вип. 50. С. 254-261
23. Кушнірова Т.В. Наратив як літературознавча категорія: генеза, ознаки, типологія. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2019. С. 130-133. DOI <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.39.1.31>
24. Кушнірова Т.В. Роман «Спокута» Ієна Мак'юена як зразок постмодерністської прози. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія»*. Вип. 76. 2017. С. 230 – 235
25. Липа А.О. Концепція людини та дійсності у творчості Галини Пагутяк. 2018. С.60

26. Марченко Н. В. Юзьків Г. І. Трактуння поняття «стиль» у контексті літературознавства та історії літератури. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. 2019. С. 23-28.
27. Масло О., Волкова І., Яковчук А. Композиційні прийоми відображення часового простору. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип 45, том 2, 2021. С. 69-75.
28. Матковська Г. Композиція художнього твору як система функцій. *Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*. 2017. С.5
29. Матковська Г.О. Співвідношення архітектонічного й композиційного аспектів структури художнього твору. *Наукові записки [Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського]*. Серія: Філологія (мовознавство). 2016. С. 227-231.
30. Мельник Т. Англійська підліткова література XX-XXI ст.: генеза, тематика й проблематика. Мова і культура: Науковий журнал. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2020. Вип. 22. Т.VI (201). С. 84-89.
31. Мельник Т. Апокаліптична проблематика роману Д. Коупленда «Дівчина в комі». Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультилінгвальному просторі: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 26 жовтня 2022 р. Вінниця / гол. ред. О.М. Ігнатова. Вінниця: ТОВ «Друк». 2022. С. 83-85.
32. Мельник Т. Проблема національної ідентичності в романі П. Остера «Левіафан». Актуальні проблеми лінгвістики та методики викладання іноземних мов у вищому навчальному закладі та школі: тези доповідей та повідомлень наукової конференції викладачів та студентів факультету іноземних мов; випуск 23 [23 квітня 2023 р.] / гол.ред: Ігнатова О.М. Вінниця: ТОВ «Нілан – ЛТД», 2023. С. 28-32
33. Мельник Т. Простір роману І.Мак'юена «Закон про дітей». Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультилінгвальному просторі : матеріали Всеукраїнської науково-

практичної конференції, 18 жовтня 2023 р., ВДПУ імені Михайла Коцюбинського / гол. ред. О. М. Ігнатова. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ». 2023. 333 с. С. 53-55.

34. Мельник Т. Музичний екфразис в романі П. Кіньяра «Вілла Амалія». V Міжнародна наукова конференція «Аналіз та інтерпретація художнього тексту: проблеми, стратегії, розвідки» (Київ, 16-17 травня 2024 р.). Тези доповідей / Відповід. ред. Т. А. Пахарєва, ред. та підгот. до друку Т. А. Пахарєва, О. М. Костюк. К.: УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. 101 с. Електронне видання. С. 59-62

35. Миронюк Л. Специфіка жанру та стилю історичного роману у віршах «Маруся Чурай» Ліни Костенко. *Вісник Запорізького національного університету*. 2008. С. 153-156.

36. Михайленко В. Є, Яковлев М. І. Основи композиції: геометричні аспекти художнього формотворення : навч. посіб. для студентів вищих навч. закл.: Київ: Каравела. 2004. С. 304.

37. Наливайко Д. Теорія літератури і компаративістика. Києво-Могилянська академія. 2006. С. 347.

38. Пустовіт Т. М. Моделювання часопростору як засіб художньої реалізації авторської концепції історичного розвитку нації в романі Д. Балашова «Симеон Гордий». *Мова і культура*. 2015. С. 390.

39. Рева-Лєвшакова Л. Концепції неореалізму в українському й європейському науковому просторію. *Modern systems of science and education in the USA, EU and other countries*. 2023. С. 97-99. DOI: 10.30888/2709-2267.2022-16-01-028

40. Романець, В. М. Т. Композиція та архітектоніка твору як ознака авторського стилю. Дж. Чосер «кентерберійські оповідання». *Записки з романо-германської філології*. 2023. С. 238-252.

41. Сидоренко І. А. Архітектоніка та композиція художнього твору як елементи авторського ідіостилу. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Філологічні науки*. 2019. С.19–26.

42. Снітовська О. Й. Алюзія як засіб інтелектуалізації літературно-художнього тексту (на матеріалі роману Ліни Костенко *Записки українського самашедшого*). *Наукові записки [Національного університету Острозька академія]. Сер.: Філологічна*, 2013. С. 225-228.
43. Сотська Галина. Словник мистецьких термінів / Галина Сотська, Тетяна Шмельова. Херсон : Видавництво «Стар». 2016. С.52.
44. Таратута С., Мельник Т. Проблема виховання в літературі 50–60-х років ХХ ст.: до питання вивчення зарубіжної літератури другої половини ХХ ст. Особистісно-професійний розвиток майбутнього вчителя: Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Вінниця, 26-27 листопада 2020 р.). С.182-187
45. Таратута С., Мельник Т. Булінг як соціальне явище та його відображення у новітній англійській літературі. Сучасні дослідження з іноземної філології. 2023. № 2 (23). С. 219-233. DOI: <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2023.24.219-233>
46. Таратута С.Л. Жанр антиутопії в творчості Кадзуо Ішігуро: традиції і новаторство. *Сучасні дослідження з іноземної філології*. 2024. № 2 (26). С.237–258. DOI: <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2024.26>
47. Філатова О. Жанрові гібриди, або прийоми кіно в літературному тексті. *Studia ukrainica posnaniensia*. 2014. С. 187–193.
48. Холодинська С. М. Кінематограф і телебачення – «поліфонічні» види мистецтва (естетико-художні особливості). *Вісник Маріупольського державного університету. Сер.: Філософія, культурологія, соціологія*. Вип. 4. 2012. С.96-102.
49. Ціхоцький І., Боросовська І. Старольвівська белетристика Юрія Винничука: авторська концепція мовного історизму (на матеріалі роману «Аптекарь»). *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. 2018. С.30-47.

50. Чернухіна О.О. Художнє втілення персонажів в історичному романі В.Скотта та М.Старицького. *Наукові праці КПДУ*. 2008. Т.3. Вип.7. С.143- 145.
51. Чистяк Д. Міфопоетична картина світу в бельгійському символізмі: монографія. Київ: Журнал «Радуга». 2016. С. 272.
52. Яремків М. М. Композиція: творчі основи зображення: навч.посіб. Тернопіль: Підручники і посібники. 2005. С. 112.
53. Abbasiyannejad M., Talif R., Heidari M. A Reflection of Ian McEwan's Life in His Fiction. *English Language and Literature Studies*. 2012. 56-61 pp.
54. Abdel-Morty, Doha Mahmoud. The Ideologies of War and Social Class in: A Critical Stylistic Analysis. *Prague Journal of English Studies*, 2018, 161-184 pp.
55. Akhadalievich, Abdulkhay Kosimov. The Use Of Metaphors In English Literature And Their Role In The Description Of The Author's Conceptual System: In The Example Of Jane Austen's" Pride And Prejudice". *Journal Of Science, Research And Teaching*, 2023. 58-61 pp.
56. Almaarroof A. Fragmentation in Modern and Postmodern Literatures. 2024. 5 p.
57. Arslan M. J.K. Rowling and the Creation of Harry Potter. 2023.
58. Booth N. Restricted view: the problem of perspective in the novels of Ian McEwan. *Textual Practice*. Volume 29, 2015 - Issue 5. 2015. 845-868 pp.
59. Burgert Adriian Senekal. Alienation as a fictional construct in four contemporary British novels: A Literary-theoretical Study. 2008. 214 p.
60. Chálabi J.N. The Redemption of Literature: the making of fiction in Ian McEwan's *Atonement*. 2013. 146 p.
61. Crosthwaite P. Speed, War, and Traumatic Affect: Reading Ian McEwan's *Atonement*. *Cultural Politics* (2007) 3 (1): 51–70. 2007. DOI <https://doi.org/10.2752/174321907780031061>

62. D'Angelo K. "‘To Make a Novel’: The Construction of a Critical Readership in Ian McEwan's *Atonement*." HighBeam. 2009. 2011.
63. Finney Brian. Briony's Stand against Oblivion : The Making of Fiction in Ian McEwan's *Atonement*. Journal of Modern Literature. 2002. URL: <https://web.csulb.edu/~bhfinney/oldsite/McEwan1>.
64. Fisher W. Narration as a Human Communication Paradigm: The Case of Public Moral Argument. Communication Monographs 52. 1984. 22 p.
65. Foucault M. What is an Author? Aesthetic, Method, and Epistemology. 1998. P. 205-222
66. Gutleben, C. A Cracked Construction: Postmodernist Fragmentation and Fusion in McEwan's *Atonement*. Études Britanniques Contemporaines. 2018.
67. Hidalgo P. Memory and Storytelling in Ian McEwan's *Atonement*. Critique. 2005. Vol. 46, №. 2. P. 82–90. URL: <http://www.biblioteca.uma.es/bbl/doc/tesisuma/16615360.pdf>
68. Hirsch Jr.E.D. Validity in Interpretation. Yale University Press, 1967. 302 p.
69. Jahanroshan S. The appearance of child within in Ian McEwan's *The Child in Time*. International Letters of Social and Humanistic Sciences Online. 2015. 68-73 pp.
70. Malcolm D. Understanding Ian McEwan. 2002. 216 p.
71. McCormack T. *The Child in Time: Temporal Concepts and Self-Consciousness in the Development of Episodic Memory*. University of Warwick, UK. 2001. 203 – 227 pp.
72. Nordquist R. What Is Composition? Definition, Types, and Examples. 2019. <https://www.thoughtco.com/what-is-composition-english-1689893>
73. Pitt D. The representation of trauma in ian mcewan's novels "Atonement" and "Saturday". University of the Witwatersrand: School of Humanities. 2009. 74 p.
74. Rahimova U. Autor: "ser y no ser". Revista Universidad y Sociedad. 2021. 135-143 pp.

75. Raveena Prakasan R., Issac M. Sreena K. Art as Intertext in Ian McEwan's *Atonement*. *International Journal of Pure and Applied Mathematics* Volume 119, No. 16. 2018. 5381 – 5387 pp.
76. Roland Barthes. *The Death of the Author*. Image, music, text. London: Fontana Press, 1977. 142–148 pp.
77. Salmon K. The child in time: The influence of parent–child discussion about a future experience on how it is remembered. 2008. 485-499 p.
78. Sanjida O'Connell. What Is a Literary Novel? 2012. <https://janefriedman.com/what-is-a-literary-novel/>
79. Seaboyer J. Ian McEwan: Contemporary Realism and the Novel of Ideas. *The Contemporary British Novel*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2005, pp. 23-34. DOI <https://doi.org/10.1515/9780748626243-004>
80. Slay J. Vandalizing Time: Ian McEwan's *The Child in Time*. *Critique: Studies in Contemporary Fiction*. Volume 35. 2010. 205-218 pp.
81. Stougaard-Nielsen J. *The Author in Literary Theory and Theories of Literature*. 2019. P.18
82. Sunayna. Fragmentation In Postmodern Literature. *Migration Letters*. Volume: 21, No: S6. 2024. pp. 293-295
83. Svandová R. Guilt, punishment and origin of the tragedy in McEwan's *Atonement*. 2012. 39 p.
84. Talevski Vasko. Class and Social Inequality in Ian McEwan's *Atonement*. *Journal of Contemporary Philology*. 2020. 151-162 pp.
85. Taratuta S., Melnyk T., Kozazhyshyna O., Pradivlianna L. Coming of Age Novels in the Era of “New Sincerity”: Trauma and Personality Development of a Teenager (based on the novels “Black Swan Green” by D. Mitchell and “Time to Speak” by K. Klimovsky). *AD ALTA: JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH*. Volume 12, Issue 1, Special Issue XXVII, 2022 (May, 2022) P. 72-76 <http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120127/PDF/120127.pdf>

86. Wells Juliette. Shades of Austen in Ian McEwan`s Atonement. In Persuasions. N. 30. URL: <http://www.jasna.org/persuasions/printed/number30/wells.pdf>

СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ

87. Астрахан Н. І. Теорія літератури: основи, традиції, актуальні проблеми : навчальний посібник. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2021. С. 296.

88. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. Київ, 2001. 488 с.

89. Горбань А. В. Теорія літератури : навчальний посібник / А. В. Горбань. – Житомир : ЖДУ імені Івана Франка, 2020. С. 233.

90. Гром'як Р., Коваліва Ю., Теремка В. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Гром'яка, Ю. Коваліва, В. Теремка. Київ: ВЦ «Академія», 2007. С. 752.

91. Ковалів. Ю.І. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. Київ: Академія. 2007. Т. 1. С. 608.

92. Короткий енциклопедичний словник з культури [Електронний ресурс]. Київ. 2003. Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki>

93. Нечволод Л. Сучасний словник іншомовних слів. Харків 2009. С. 768.

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

94. Бредбері М. Британський роман нового часу. Львів: Кальварія, 2011. 480 с.

95. Ієн Мак'юен. Спокута. Пер. з англ. Ольги Смольницької. Київ: КМ-Букс. 2018. С. 413.

96. Austen J. Northanger Abbey. Boston: Little, Brown, & Co. 1903.

97. McEwan I. Amsterdam. New York: Ancho. 1998.

98. McEwan I. The Child in Time. 1987. 181 p.
99. McEwan I. The Innocent. London: Anchor. 1998
100. McEwan I. Atonement. London: Vintage, 2005. 255 p. Режим
доступу: файл:
[file:///C:/Users/User/Downloads/Ian McEwan Atonement.pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/Ian_McEwan_Atonement.pdf)